

Vård och omsorgsförvaltningen
Emelie Ågren
Epost: emelie.agren@vasteras.se

Kopia till:
Kommunstyrelsen, Västerås stad

Äldrenämnden

GPS-larm som digital lösning inom hemtjänsten

Förslag till beslut

Äldrenämnden beslutar att:

1. GPS-larm ska införas som digital lösning inom hemtjänsten för insatserna aktivitet och ledsagning från och med den 1 oktober 2019.
2. Föreslå kommunstyrelsen att en avgift tas ut för GPS-larm erhållna som insats inom hemtjänsten från och med 1 januari 2020. Nivån på avgiften föreslås följa den avgift Hjälpmedelscentrum tar ut för att förskriva GPS-larm i Västmanland.

Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Ärendebeskrivning

GPS-larm har varit ett förskrivningsbart hjälpmedel i Västmanland i fler år. Enligt nuvarande regelverk får det förskrivas till personer med kognitiv funktionsnedsättning.

Genom omvärldsbevakning och deltagande i samverkanprojekt har vård- och omsorgsförvaltningen fått vetskap om kommuner som funnit fler användningsområden för GPS-larm. Då som biståndsbedömd insats inom hemtjänsten, dvs. inom socialtjänstens lagrum.

Efter att ha sammanvägt andra kommuners erfarenheter och samlat in synpunkter från flera olika delar av vår egen förvaltning, är förvaltningens bedömning att GPS-larm vore lämplig som en biståndsbedömd digital lösning inom hemtjänsten. Med syfte att göra enskilda mer självständiga. Förslaget är att GPS-larm införas som en digital lösning, till en början, för insatserna ledsagning och aktivitet för personer utan kognitiv svikt.

Förvaltningen föreslår att en avgift ska tas ut för GPS-larm. Hjälpmedelscentrum tar ut en egenavgift om 200 kr per månad för förskrivet GPS-larm. Ur ett likabehandlingsperspektiv föreslås därför att äldrenämnden beslutar att föreslå kommunstyrelsen att besluta om en avgift för GPS-larm och att avgiften skall följa den avgift för förskrivna larm som årligen beslutas av gemensamma hjälpmedelsnämnden (Regionen och länets kommuner).

GPS-larm som digital lösning inom hemtjänsten

2019-04-26

Innehållsförteckning	
Bakgrund	3
GPS-larm som digital lösning i Västerås stad	3
Organisation	4
Ekonomi	4
Kostnader	4
Avgift för GPS-larm	5
Införande	5
Uppföljning	5

2019-03-27

Bakgrund

Vård- och omsorgssektorn står inför stora utmaningar gällande rekrytering och bemanning de kommande åren. För att klara detta behöver åtgärder vidtas på flera olika plan. En av dessa är att hitta bra och anpassade tekniska lösningar. Det som äldrenämnden fattat beslut om att i Västerås stad ska kallas digitala lösningar inom hemtjänsten. Syftet med digitala lösningar är bland annat att stärka den enskildes självständighet och på så sätt dämpa behovet av fysisk personal.

GPS-larm har varit ett förskrivningsbart hjälpmedel i Västmanland i fler år. Enligt nuvarande regelverk får det förskrivas till personer med kognitiv funktionsnedsättning. Det är Gemensamma hjälpmedelsnämnden (Regionen och länets kommuner) som beslutar om vilka hjälpmedel som ska vara förskrivningsbara samt regelverk.

Förskrivning av hjälpmedel görs av legitimerad personal, framförallt arbetsterapeuter och fysioterapeuter. Detta sker med stöd av Hälso- och sjukvårdslagen.

I början på februari 2019 hade 49 personer i Västerås kommun ett förskrivet GPS-larm.

Genom omvärldsbevakning och deltagande i samverkanprojekt har vård- och omsorgsförvaltningen fått vetskap om kommuner som funnit fler användningsområden för GPS-larm. Då som biståndsbedömd insats inom hemtjänsten, dvs. inom socialtjänstens lagrum.

Norrtälje kommun och Östersunds kommun har flera års erfarenhet av GPS-larm inom hemtjänsten. Den insats de främst beviljat larm för är ledsagad promenad, i Västerås stad motsvarande insatsen aktivitet. I början av 2019 hade Östersund 350 larm beviljade, Norrtälje 125 larm. Det med en befolkning på 63 000 respektive 61 000 personer.

GPS-larm som digital lösning i Västerås stad

Efter att ha sammanvägt andra kommuners erfarenheter och samlat in synpunkter från flera olika delar av vår egen förvaltning, bland annat de tre biståndsenheter som fattar beslut utifrån socialtjänstlagen, är förvaltningens bedömning att GPS-larm vore lämplig som en biståndsbedömd digital lösning inom hemtjänsten. Med syfte att göra enskilda mer självständiga. Förslaget är att GPS-larm införs som en digital lösning, till en början, för insatserna ledsagning och aktivitet. Kriterier för att bevilja den digitala lösningen förslås vara personer utan

2019-03-27

kognitiv svikt som på grund av oro inte på egen hand förmår att ta sig ut i samhället.

Personer med kognitiv svikt kan istället även fortsättningsvis få GPS-larm förskrivna. Anledningen till att denna grupp inte föreslås få larmet som biståndsbedömd insats är att personer med kognitiv svikt behöver en annan typ av bedömning med tätare uppföljningar. Dessa bedömningar har legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal bäst kompetens att göra. Annars riskerar larmet istället att bli en falsk trygghet.

Insatserna föreslås inte kunna kombineras med andra typer av insatserna ledsagning och aktivitet.

GPS-larmen fungerar i hela Sverige, men även i större delar av världen. Uppsökande besök, till följd av att någon larmat, föreslås dock endast utföras inom Västerås kommuns gränser.

Organisation

Installation, larmmottagning och uppsökande besök föreslås att utföras av Hemtjänst landsbygd, natt och trygghetslarm(LNT), som är organiserad inom egen region. LNT är den verksamhet som idag sköter de insatser som genereras av de digitala trygghetslarmen.

Ekonomi

Kostnader

GPS-larmen kommer hyras av Hjälpmedelcentrum (HMC) till en kostnad av 381 kr per månad.

Kostnad för installation, larmmottagning och uppsökande besök tillkommer. Det är svårt att uppskatta kostnaderna för detta då vi ännu inte vet hur många larm som kommer att beviljas och hur mycket arbete varje larm kommer kräva. Efterenheter från andra kommuner tyder på att detta är en målgrupp som larmar relativt sällan. Då verksamheten kommer att organiseras inom egenregion föreslås att verksamheten konsekvent loggar den tid man lägger ner, att en uppföljning genomförs efter sex månader och därefter det fastslås en lämplig ersättning.

Enligt nu gällande riktlinje kan aktivitet och ledsagning till aktivitet beviljas med max fyra timmar per månad. För ledsagning till hälso- och sjukvårdsbesök finns ingen övre gräns. Fyra timmar hemtjänst per månad, i zon 1 dagtid, motsvarar en

2019-03-27

kostnad för nämnden på 1768 kr. Kostnad för ett GPS-larm kommer vara 381 kr per månad. Då larmet föreslås att inte kunna kombimeras med andra typer av ledsagning eller aktivitet, förväntas införandet bli ekonomiskt gynnsam för kommunen/nämnden eller åtminstone kostnadsneutralt.

Kostnaden för införandet av GPS-larm föreslås därför att rymmas inom beslutad budget för hemtjänsten.

Avgift för GPS-larm

Införande av nya avgifter inom kommunen kräver beslut av kommunstyrelsen och kommunfullmäktige. Ärenden gällande avgifter behandlas på sammanträdena i juni och nya avgifter träder i kraft vid närmaste årsskifte efter beslutet.

Förvaltningens förslag är att en avgift ska tas ut för GPS-larm. Avgiften kommer slås samman med övriga avgifter som den enskilde betalar och kommer att ingå i maxtaxan.

Hjälpmiddelscentrum tar ut en egenavgift om 200 kr per månad för förskrivet GPS-larm. Ur ett likabehandlingsperspektiv föreslås därför att äldrenämnden beslutar att föreslå kommunstyrelsen att besluta om en avgift för GPS-larm och att avgiften skall följa den avgift för förskrivna larm som årligen beslutas av Gemensamma hjälpmedelsnämnden (Regionen och länets kommuner).

Införande

Insatserna aktivitet och ledsagning med digital lösning föreslås att införas från och med den 1 oktober 2019. Avgift för larmen kommer inte att kunna börja tas ut förrän tidigast den 1 januari 2020. Personer som erhåller larm tidigare föreslås därför få en tydlig information om att larmet blir avgiftsbelagd från och med 1 januari 2020.

Uppföljning

Som tidigare har beskrivits är det svårt att uppskatta hur stora volymerna gällande dessa insatser kommer att bli. Tanken är att införande ska vara ekonomiskt gynnsam för kommunen/nämnden eller åtminstone kostnadsneutral i förhållande till de insatser som beviljas idag. Utvecklingen behöver dock följas. Därför föreslås att förvaltningen efter ett år återkommer med redovisningen till nämnden gällande volymutveckling och de ekonomiska konsekvenserna.